

JHT-TUTKINTO 1.9.2018

TILINTARKASTAJAN RAPORTOINTI JA SEN EDELLYTTÄMÄT TOIMENPITEET

8 tuntia, 100 pistettä

Ratkaise seuraavat tehtävät (1–5) voimassa olevien säädösten sekä julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan ja hyvän kirjanpitoavan perusteella. Vastauksissa tilintarkastajan raportit voi laatia Julkishallinnon ja talouden tilintarkastajat ry:n tilintarkastuskertomuksista antamien ajantasaisten mallien mukaisesti.

Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tehtävässä esiintyvät yhteisöt, henkilöt ja tunnistetiedot ovat kuvitteellisia. Tehtävän pohjana on käytetty osia todellisten kuntakonsernien tilinpäätöstiedoista. Tehtävään on lisätty taustatietoja, virheitä ja puutteita, joilla kuitenkin ei ole mitään tekemistä kyseisten kuntakonsernien eikä niiden tilinpäätöstietojen kanssa. Tehtävän yhteydessä esittämättömillä hallinto- ja kirjanpitoasiakirjoilla tai tehtävässä mainituilla, mutta esittämättömillä liitteillä ei ole merkitystä tehtävien ratkaisussa. Tehtävien ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, että tilinpäätöslukuja on esitetty joissakin kohdissa pyöristettyinä. Tehtävän ratkaisussa ei ole merkitystä sillä, mille viikonpäiville päivämäärät sijoittuvat.

Tehtävästä 1 on poistettu tiettyjä osia, jotka mainitaan tehtävässä erikseen. Poistetuilla osilla ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisuun. Kunnan liitetiedot on esitetty tuhansina euroina. Tällä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisuun. Arvostelussa ei anneta pisteitä tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman, liitetietojen tai tehtävien taulukoiden teknisiä yhteenlaskutoimituksia koskevista seikoista. Vastatessasi voit luottaa siihen, että tehtävän 1 taustatiedoissa esitettyt asiat (s. 2) pitävät paikkansa.

Tehtävässä 1 kaupungin tuloslaskelma, tase ja liitetiedot on esitetty joiltain osin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden mukaisia vähimmäiskaavavaatimuksia suppeampana ja tuhansina euroina. Tällä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisuun. Arvostelussa ei anneta pisteitä kaupungin tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen esityslaajuutta koskevista seikoista. Vastausten arvostelussa voi saada plus- ja miinus pisteitä. Tehtävissä vaadituissa raporteissa olevista kielioppi- tai kirjoitusvirheistä sekä esitystapaa koskevista virheistä voi saada miinus pisteitä.

Käytä tehtäviin vastatessasi tietokoneen työpöydältä ”JHT-tutkinto” -kansioista löytyviä vastauspohjia. Tehtävät tallennetaan käyttämällä tallennusnimessä vastaajan tunnistenumeroa ja tehtävän otsikkoa. Esimerkiksi kokelas, jonka tunnistenumero on 123456 tallentaa vastauksensa seuraavasti:

123456 Tehtävä 1

123456 Tehtävä 2 jne.

Tehtävämonistetta ei tarvitse palauttaa.

Taustatiedot

Vähäjärvi on 9 320 asukkaan kaupunki Sisä-Suomessa. Vähäjärven kaupungilla on yksi liikelaitos: Vähäjärven Vesihuoltoliikelaitos. Vähäjärvi laatii konsernitilinpäätöksen.

Vähäjärven kaupunkia ja sen tytäryhtiöitä tarkastaa tilintarkastusyhteisö Tilintarkastus Tietäväiset Oy, Y-tunnus 1010101-0, osoite Tietotie 7, 54321 Vähäjärvi (kotipaikka Vähäjärvi). Vastuullisena tarkastajana toimii JHT Tiina Tietäväinen ja tarkastustiimissä on lisäksi tilintarkastusassistentti Tuuli Tarkka. Tarkastuksen työnjaossa on sovittu, että tilintarkastusassistentti laatii yhteenvedon omista työpapereistaan vastuullista tarkastajaa varten.

Arvostelun yksinkertaistamiseksi tehtävän ratkaisussa tulee käyttää seuraavia olennaisuusrajoja: konsernitilinpäätös 1,5 miljoonaa euroa ja kaupungin tilinpäätös 1,3 miljoonaa euroa. Jos yksittäinen virhe tehtävässä ylittää olennaisuusrajan, se esitetään tilintarkastuskertomuksessa (tehtävä 2). Raportoitavien virheiden raja on 5 prosenttia konsernitilinpäätöksen olennaisuusraja eli 75 000 euroa ja 5 prosenttia kaupungin tilinpäätöksen olennaisuusraja eli 65 000 euroa. Raportoitavat virheet raportoidaan tarkastuskohteen johdolle ja tarkastuslautakunnalle annettavassa raportissa/muistiossa tai hallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa, mutta ne eivät yksittäisinä vaikuta tilintarkastuskertomukseen (tehtävä 1).

Tehtävä 1 (60 pistettä)

Mitä virheitä ja/tai puutteita on Vähäjärven kaupunkikonsernin toimintakertomuksessa, kirjanpidossa, tilinpäätöksessä, konsernitilinpäätöksessä, hallinnossa, valtionosuuksien perusteista annetuissa tiedoissa ja sisäisen valvonnan, riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisessä? Esitä mahdollisten virheiden ja/tai puutteiden rahamäärä, laatu ja yksityiskohtaiset perustelut johtopäätöksillesi. Esitä myös, miten virheet ja/tai puutteet voidaan korjata.

Ota vastauksessasi kantaa siihen, miten kukin havaitsemasi virhe tai puute vaikuttaisi tilintarkastajan raportointiin, ellei virhettä tai puutetta korjata. Laadi vastauksesi työpapereiden muotoon seuraavan mallin mukaisesti siten, että työpapereista ilmenee tarkastettu asia, tarkastushavainto ja sen perusteltu arviointi sekä virheen ja/tai puutteen korjausmenettely. **Jos kyse on kirjanpidollisesta virheestä, esitä korjausmenettely myös muodossa per tili an tili.** Esitä myös, pitääkö havainto tuoda esiin tilintarkastajan raportoinnissa: onko se kuntalain 125 §:n mukaiseen tilintarkastuskertomukseen otettava asia vai onko se muussa tilintarkastajan raportoinnissa esitettävä asia, ellei virhettä tai puutetta korjata. **Esitä vastauksessasi myös yhteenveto virheistä.**

Käytä vastatessasi tehtävän 1 vastauspohjaa.

VASTAUSMALLI

Vähäjärven kaupunkikonsernin tilintarkastus, tilikausi 1.1.–31.12.2017

Päiväys: 31.5.2017

Tarkastaja: 123456 (kokelaan tunnistenumero)

Tarkastettu asia	Tarkastushavainto, perusteltu arviointi ja korjausmenettely	Vaikutus raportointiin (Kerro mitä, missä ja miten raportoidaan, jos virhettä tai puutetta ei korjata)
	Käytä tehtävän ratkaisussa seuraavia olennaisuusrajoja: konsernitilinpäätös 1,5 miljoonaa euroa ja kaupungin tilinpäätös 1,3 miljoonaa euroa. Raportoitavan virheen raja on konsernitilinpäätöksessä 75 000 euroa ja kaupungin tilinpäätöksessä 65 000 euroa.	
Esimerkkivastaus	Esimerkkivastaus	Esimerkkivastaus
1. Henkilöstökulut, lomapalkkavelka	Henkilöstökuluihin ja siirtovelkoihin ei ole kirjattu lomapalkkavelkaa määrältään 1 miljoonaa euroa, mikä ilmenee tilintarkastusassistentin työpaperista. Korjausmenettely: Kirjataan puuttuva lomapalkkavelka Per henkilöstökulut An siirtovelat 1 miljoonaa euroa.	Asia on raportoitava kirjallisesti hallitukselle.
2.		

Tehtävä 2 (15 pistettä)

Laadi Vähäjärven kaupunkikonsernin tilintarkastajan allekirjoitettavaksi 31.5.2018 päivätty ehdotus **tilintarkastuskertomukseksi** edellyttäen, että kaupunkikonsernin kirjanpitoa, hallintoa ja tilinpäätösasiakirjoja ei muuteta miltään osin.

Käytä vastatessasi tehtävän 2 vastauspohjaa.

Liite 1 Vähäjärven kaupunkikonsernin tilinpäätös tilikaudelta 1.1.–31.12.2017

Liite 2 Osia pöytäkirjoista

Liite 3 Yhteenveto tarkastushavainnoista

Tehtävät 3-5 ovat erillisiä tehtäviä, eivätkä ne liity tehtäviin 1–2. Tehtävissä 3–5 esiintyvät tapahtumat ja henkilöt ovat kuvitteellisia.

Tehtävä 3 (10 pistettä)

Puolustusvoimien logistiikkalaitos ryhtyy valmistelemaan uusien järjestelmäkameroiden hankintaa Hor-net-hävittäjälentokoneisiin. Vaikka kyseiset hävittäjät aiotaan lähivuosina korvata uusilla, pidetään kameroiden hankintaa tällä hetkellä käytössä oleviin lentokoneisiin puolustusvoimissa välttämättömänä, koska nykyiset kamerat ovat tulleet jo käyttöikänsä päähän. Lisäksi markkinoille tulleissa uusissa järjestelmäkameroissa on sellaisia teknisiä ominaisuuksia, jotka nykyisistä kameroista puuttuvat. Ilmavoimien hävittäjälentokoneissa järjestelmäkameroita käytetään muun muassa Suomen ilmatilaan tulevien lentokoneiden tunnistamista koskevissa tehtävissä. Lisäksi kameroilla voidaan kuvata esimerkiksi harjoitusalueita, kun puolustusvoimat valmistelevat harjoituksia. Hankinnan ennakoitu arvo on 70 000 euroa.

Sinut on kutsuttu vieraaksi puolustusvoimien logistiikkalaitokselle antamaan asiantuntija-apua järjestelmäkameroiden hankinta-asiassa. Kokouksessa saat kuulla, että logistiikkalaitoksella on ennen vierailuasi käyty keskustelua muun muassa siitä, luokitellaanko kameroiden hankinta hävittäjälentokoneisiin siviilihankinnaksi vai puolustushankinnaksi. Keskustelu on koskenut myös sitä, onko hankinnan suorittava logistiikkalaitos velvollinen kilpailuttamaan hankinta.

Kokouksessanne ilmavoimia edustava Matleena Defensson käyttää puheenvuoron. Hän toteaa, että järjestelmäkamerat voidaan kaiketi hankkia kilpailuttamatta suoraan Photo Shoot Oy -nimiseltä yritykseltä, sillä on todennäköistä, että vain tämän yrityksen kamerat vastaavat sitä teknistä laatutasoa, jota ilmavoimat laitteiltaan edellyttää. Matleena Defensson lisää vielä, että kameroiden hankinta liittyy siinä määrin Suomen valtion turvallisuuskäyttöön, että sekä Suomen että Euroopan unionin lainsäädännön nojalla lienee mahdollista tehdä hankinta suoraan kyseiseltä yritykseltä julkaisematta hankintailmoitusta.

Tehtävä:

Puolustusvoimien logistiikkalaitos katsotaan tehtävässä hankintayksiköksi eli vastauksissa ei tarvitse ottaa kantaa siihen, onko hankinnan tekijänä asianmukainen taho.

Vastaa seuraaviin kysymyksiin. Perustele vastauksesi. Esitä vastauksessasi, mihin oikeussäännöksiin vastauksesi perustuvat.

3.1. Mitä lakia sovelletaan, jos järjestelmäkameroiden hankinta määritellään

- a. siviilihankinnaksi tai
- b. puolustushankinnaksi?

3.2. Jos puolustusvoimien logistiikkalaitos haluaa ennen varsinaisen hankintamenettelyn aloittamista selvittää markkinoilla olevia vaihtoehtoja ja vertailla Photo Shoot Oy:n tuotteita muihin markkinoilla oleviin alan tuotteisiin, millaisia tiedusteluja ja yhteydenottoja logistiikkalaitos voi tehdä ja mille tahoille?

3.3. Jos järjestelmäkameroiden hankinta määritellään siviilihankinnaksi, onko niiden hankinta mahdollista tehdä suoraan Photo Shoot Oy:ltä ilman hankintailmoituksen julkaisemista? Jos on, millä edellytyksillä?

Jos kyseinen hankinta määritellään puolustushankinnaksi, onko järjestelmäkameroiden hankinta tällöin mahdollista tehdä suoraan Photo Shoot Oy:ltä ilman hankintailmoituksen julkaisemista? Jos on, millä edellytyksillä?

3.4. Miten järjestelmäkameroiden hankintamenettelyssä otetaan huomioon valtion turvallisuusnäkökohdat, jos kyse on puolustushankintoihin liittyvistä menettelyvelvoitteista?

Tehtävä 4 (10 pistettä)

Vastaa seuraaviin kysymyksiin. Perustele vastauksesi. Esitä vastauksessasi, mihin oikeussäännöksiin vastauksesi perustuvat.

- 4.1. Mihin asioihin kunnan tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin tulee kohdistua? Millaista raportointia kunnanvaltuuston tulee saada kunnan tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan seurauksena? Entä millaista raportointia se voi saada kunnan tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan seurauksena?
- 4.2. Millaisin edellytyksin ja minkälaisessa menettelyssä kunnanhallituksen puheenjohtaja voidaan erottaa? Onko mahdollisella erottamispäätöksellä vaikutuksia kunnan muiden luottamushenkilöiden asemaan?
- 4.3. Millaisin edellytyksin ja minkälaisessa menettelyssä kunnanjohtaja voidaan irtisanoa? Miten toimitaan silloin, jos kunnanjohtaja ilmoittaa olevansa valmis vapaaehtoiseen irtisanoutumiseen erimielisyyksien ja epäluottamuksen vuoksi?
- 4.4. Millainen on kunnan tarkastuslautakunnan ja sen jäsenen tiedonsaantioikeus? Entä millainen oikeus kunnan tarkastuslautakunnan jäsenellä on luovuttaa kunnan tarkastuslautakunnan hallussa olevia tietoja? Miten kunnan tarkastuslautakunnan yksittäinen jäsen voidaan erottaa ja onko erottamisella vaikutuksia muiden kunnan luottamushenkilöiden asemaan?

Tehtävä 5 (5 pistettä)

Vastaa seuraaviin kysymyksiin. Perustele vastauksesi. Esitä vastauksessasi, mihin oikeussäännöksiin vastauksesi perustuvat.

- 5.1. Millainen on Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) yhteys, riippuvuus ja riippumattomuus suhteessa Euroopan komissioon?
- 5.2. Mitkä tahot valvovat Euroopan petostentorjuntaviraston tutkimustehtävän toteuttamista ja miten?

Liite 1

VÄHÄJÄRVEN KAUPUNKI
TILINPÄÄTÖS 1.1.–31.12.2017

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAKERTOMUS

Olenaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	9
Kaupunginjohtajan katsaus	9
Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	10
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	10
Olenaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	11
Kaupungin henkilöstö	11
Ympäristöasiat	11
Muut ei-taloudelliset asiat	11
Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	11
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
Sisäinen tarkastus	11
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	11
Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
Tilikauden tuloksen muodostuminen	12
Toiminnan rahoitus	13
Rahoitusasema ja sen muutokset	14
Kokonaistulot ja -menot	16
Kaupunkikonsernin toiminta ja talous	16
Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	16
Konsernin toiminnan ohjaus	16
Olenaiset konsernia koskevat tapahtumat	16
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	16
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	16
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	16
Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	16
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	17
Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	17
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	17
Käyttötalouden toteutuminen	17
Tuloslaskelman toteutuminen	18
Investointien toteutuminen	19
Rahoitusosan toteutuminen	20
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	21
Tuloslaskelma, kaupunki	21
Rahoituslaskelma, kaupunki	22
Tase, kaupunki	23
Tuloslaskelma, konserni	25
Rahoituslaskelma, konserni	26
Tase, konserni	27
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	29
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	29
Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	29
Tuloslaskelman liitetiedot	30

Taseen liitetiedot	31
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	33
Vakuudet ja vastuusitoumukset	33
Johdannaissopimukset	33
Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	33
Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	33
VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	34
Vesihuoltoliikelaituksen toimintakertomus	34
Vesihuoltoliikelaituksen tuloslaskelma	35
Vesihuoltoliikelaituksen rahoituslaskelma	36
Vesihuoltoliikelaituksen tase	37
Vesihuoltoliikelaituksen talousarvion toteumat	38
ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	40
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	40
Tilinpäätösmerkintä	40
Käytetyt kirjanpitokirjat 1.1.–31.12.2017	41
Tositelajit	41

TOIMINTAKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Yleinen talouskehitys

Suomen talous on palannut kasvu-uralle yksityisen kulutuksen ja investointien tukemana vuonna 2017. Talouden kasvu on kuitenkin hidasta verrattuna aiempiin noususuhdanteisiin ja muuhun euroalueeseen. Talouden rakenteelliset ongelmat ja väestön ikääntyminen hidastavat elpymistä.

Suomen työmarkkinoiden tilanne on hieman parantunut. Työllisyyden kohenemista tukevat kilpailukyky sopimuksen myötä lisääntyvä työn kysyntä ja talouskasvun painottuminen työvoimavaltaisiin palvelu- aloihin sekä rakentamiseen. Toisaalta muun muassa pitkäaikaistyöttömien suuri määrä ja nuorten aikuisten syrjäytyminen jarruttavat talouden elpymistä.

Yksi kuntien kannalta keskeinen hanke on maakunta- sekä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus, jossa sote-tehtävät siirtyvät kunnilta maakunnille ja samalla maakuntiin kootaan muutakin valtion aluehallintoa, mm. elinkeino- ja työllisyystehtävät sekä kunnilta pelastustoimi, ympäristöterveydenhuolto ja maa-seutuhallinto. Sote-uudistuksen rahoituksen osalta peruslinjaus on, että rahoitusvastuu poistuu kunnilta ja siirtyy valtiolle. Maakunnille ei tule verotusoikeutta. Kuntien veroprosentteja suunnitellaan laskettavan noin 12,4 %-yksikköä ja kuntien sosiaali- ja terveystalvelujen valtionosuudet siirtyvät maakunnille.

Vähäjärven kaupungin toiminta ja talous

Vähäjärven valtuusto on lähtenyt valmistautumaan muutokseen, joka tapahtuu maakuntauudistuksessa. Kaupungin strategia uudistettiin vuoden aikana ja tavoitteena on, että Vähäjärvä on elinvoimainen, kiinnostava ja vetovoimainen kaupunki niin yrityksille kuin asukkaille ja että Vähäjärvellä on hyvinvoivat kuntalaiset.

Vaisu talouskehitys näkyy edelleen kaupungin kehityksessä. Yksityishenkilöiden ja yritysten investoinnit ovat vähentyneet, mikä näkyy tonttikysynnässä ja asuntokaupassa sekä asukasmäärän muutoksessa. Kaupungin asukasmäärä aleni vuonna 2017 yhteensä 92 henkilöllä.

Kaupungin talouden osalta vuosi 2017 toteutui huomattavasti talousarviota parempana. Sekä kaupungin oma palvelutoiminta että ostopalvelut pysyivät kokonaisuutena talousarvion määrärahojen puitteissa ja alittuivatkin joiltain osin. Talousarviomäärärahan ylitys teknisen toimen puolella aiheutui haasteellisesta koulutilatilanteesta, kun Ala-Vähälän koulukeskus asetettiin loppuvuoden 2016 aikana käyttökieltoon. Talouden tasapainottamistoimenpiteet ja rakenteelliset uudistukset toimivat oikeasuuntaisesti. Toimintakulut alenivat 1,1 % ja toimintakate aleni 0,4 %. Terveystenhuollon yhteistoiminta-alueen ja erikoissairaanhoidon talousarviot toteutuivat hyvin, kun sote-menot alenivat edellisvuodesta 1,3 milj. euroa. Vuosikate parani merkittävästi ja oli 5,8 milj. euroa, mikä tekee 623 euroa/asukas, kun se edellisvuonna oli 414 euroa/asukas. Tulos vuonna 2017 oli 2,8 milj. euroa ylijäämäinen.

Esitän parhaimmat kiitokset Vähäjärven kaupungin henkilöstölle ja luottamushenkilöille arvokkaasta ja mittavasta työpanoksestanne, mitä olette tehneet vuoden 2017 aikana asukkaidemme, yritystemme ja yhteisöjemme hyväksi.

Maaliskuussa 2017, Unto Innokas, kaupunginjohtaja

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuustossa on 35 jäsentä.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Raili Raikas (SDP).

Kaupunginhallituksessa on yhdeksän jäsentä:

- Jussi Jussila, puheenjohtaja
- Risto Ristola, varapuheenjohtaja
- Antti Anttila
- Kari Karila
- Laura Lassila
- Marja Marttila
- Sirkka Sirkkala
- Toivo Toivola
- Åke Åkberg

Kaupungin tilivelvolliset toimielimet ovat:

- Kaupunginhallitus
- Sivistyslautakunta
- Elämänlaatulautakunta
- Tekninen lautakunta
- Ympäristölautakunta

Kaupungin tilivelvolliset viranhaltijat ovat:

- Kaupunginjohtaja
- Talousjohtaja
- Hallintojohtaja
- Sivistysjohtaja
- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen johtaja
- Tekninen johtaja

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Tilastokeskuksen mukaan bruttokansantuote kasvoi 1,6 % vuoden aikana ja valtakunnallinen työttömyysaste oli vuoden lopussa 7,9 prosenttia, missä oli vähennystä edellisvuoden loppuun verrattuna 1,3 %-yksikköä. Kuntien vuosikatteen vahvistuivat edellisvuodesta, mutta lainakanta jatkoi kasvuaan.

Kuntaliiton mukaan kuntien verotulojen tilitykset lisääntyivät edellisvuodesta vain 1,4 %, mutta valtionosuudet kasvoivat lähes 7 %.

Vähäjärven kaupungin veroprosentti oli sama kuin edellisenä vuonna eli 22,25 prosenttia. Myös kiinteistöverojen perusteet pidettiin edellisvuoden tasolla. Verotuloja kertyi enemmän kuin talousarviossa oli ennustettu ja kasvua edellisvuoteen oli 1,5 %. Myös kaupungin saama valtionosuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna 5,3 %. Kaupungin vuosikate asukasta kohden on ollut talouden tasapainottamistoimenpiteiden ansiosta nousussa ja oli päättyneenä vuonna 623 euroa, kun se edellisvuonna oli 414 euroa. Tähän vaikutti paitsi verotulojen ja valtionosuuksien kasvu, myös toimintakulujen pieneneminen 1,0 %:lla huolimatta Ala-Vähälän koulukeskuksen käyttökiellon aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista tilapalveluille.

Kaupungin sosiaali- ja terveystalvetut tuottivat aiempien vuosien tapaan Vähäjärvisetudun yhteistoi-
minta-alue. Yhteistoi-
minta-alueen toteutuneet kustannukset jäivät alle talousarviossa ennustetun tason,
mikä osaltaan auttoi pitämään toimintakulujen kokonaismäärän alle talousarviossa arvioidun määrän.

Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Päättäneen vuoden suurin haaste on ollut Ala-Vähälän koulukeskuksen käyttökielto ja sen tuomat haas-
teet sekä koulutyön järjestämiselle, kaupungin talouden suunnittelulle että sivistystoimen ja teknisen
osaston henkilöstölle. Koulukeskus asetettiin käyttökieltoon joulukuussa 2016 ja tammikuussa 2017 teh-
tiin päätökset väistötaloista ja muista koulutyön järjestämisen kannalta välttämättömistä toimista. Näitä
tarpeita ei oltu osattu ennakoida vuoden 2017 talousarviota laadittaessa eivätkä ne siten sisältyneet
talousarvion määrärahoihin.

Vielä elokuussa 2017 oli näköpiirissä, että ainakin osa koulurakennuksesta voitaisiin ottaa käyttöön
syysloman jälkeen, jolloin muista kohteista käyttämättä jääneet teknisen lautakunnan talousarvionmää-
rärähat olisivat riittäneet kattamaan väistötalojen kustannukset. Muiden kohteiden korjaukset ovat viiväs-
tyneet teknisen lautakunnan resurssien kohdistuessa koulukiinteistön korjaukseen. Syyskuun alussa
ilmeni kuitenkin uusia korjaustarpeita, mistä johtuen peruskorjaus ei ole valmistunut ja väistötilat ovat
edelleen käytössä.

Loka-marraskuun aikana on myös todettu, että osa korjauksesta on sen luonteista, että sitä ei ole kirjattu
osaksi keskeneräistä hankintaa, vaan teknisen lautakunnan (tilapalveluiden) käyttötaloudenmenoksi. Kou-
lukeskuksen kuluksi kirjattujen korjausmenojen ja väistötiloista aiheutuneiden ylimääräisten kulujen
vuoksi teknisen lautakunnan toimintakate on ylittynyt 1,9 miljoonalla eurolla.

Kaupungin henkilöstö

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Ympäristöasiat

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Muut ei-taloudelliset asiat

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talouden tasapainottamistoimenpiteistä päätettiin vuoden 2015 aikana kaupungin tilinpäätöksen jäätyä
alijäämäiseksi kolmatta vuotta peräkkäin. Tasapainottamistoimenpiteet on pääosin toteutuneet vuoden
2017 loppuun mennessä, mihin saakka toimenpideohjelma myös laadittiin. Kaupunginhallitus valmiste-
lee jatkotoimia talouden tasapainottamisohjelman mukaisille toimenpiteille kevään 2018 aikana.

Ala-Vähälän koulukeskuksen peruskorjaus saataneen päätökseen vuoden 2019 aikana, jolloin käytössä
olevista väistötiloista voitaneen luopua ainakin pääosin.

Sisäinen tarkastus

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Tilikauden tuloksen muodostuminen

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
TOIMINTATUOTOT	7 334	7 751
VALMISTUS OMAAN KAYTTOON	13	37
TOIMINTAKULUT	-60 408	-61 048
TOIMINTAKATE	-53 061	-53 260
VEROTULOT	33 895	33 504
VALTIONOSUUDET	25 129	23 863
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	63	72
Muut rahoitustuotot	195	169
Korkokulut	-414	-451
Muut rahoituskulut	0	0
VUOSIKATE	5 807	3 897
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	-3 028	-3 076
SATUNNAISET TUOTOT		
SATUNNAISET KULUT		-364
TILIKAUDEN TULOS	2 779	457
VARAUSTEN MUUTOS		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 779	457

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut %	12 %	13 %
Vuosikate / Poistot %	192 %	127 %
Vuosikate, euroa / asukas	623	414
Asukasmäärä 31.12.	9 320	9 412

Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	5 807	3 897
Satunnaiset erät		-364
Tulorahoituksen korjauserät	-42	292
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-4 731	-4 328
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 663	58
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	243	163
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 940	-282
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset:		-53
Antolainasaamisten vähennykset	53	117
Lainakannan muutokset:		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 141	2 467
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 133	-4 177
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000	2 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-384	-2 086
Rahoituksen rahavirta	-1 323	-1 732
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 617	-2 014
Rahavarat 31.12.	4 429	2 813
Rahavarat 1.1.	2 813	4 827
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	-13 218	-17 769
Investointien tulorahoitus-%	189 %	91 %
Lainanhoitokate	1,4	0,9
Kassan riittävyys, pv	17	15
Asukasmäärä 31.12.	9 320	9 412

Rahoitusasema ja sen muutokset

	2017	2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	51 460	51 692
Aineettomat hyödykkeet	20	21
Tietokoneohjelmistot	7	3
Muut pitkävaikutteiset menot	13	18
Aineelliset hyödykkeet	41 500	41 879
Maa- ja vesialueet	5 819	5 731
Rakennukset	23 526	22 489
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 357	10 222
Koneet ja kalusto	512	527
Muut aineelliset hyödykkeet	56	57
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 230	2 853
Sijoitukset	9 940	9 792
Osakkeet ja osuudet	7 520	7 319
Muut lainasaamiset	2 080	2 132
Muut saamiset	340	341
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	69	73
Valtion toimeksiannot	0	1
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	69	72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 344	8 263
Pitkäaikaiset saamiset	36	0
Lainasaamiset	36	
Lyhytaikaiset saamiset	4 878	5 450
Myyntisaamiset	1 776	2 661
Lainasaamiset	6	6
Muut saamiset	961	1 605
Siirtosaamiset	2 135	1 178
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 157	1 157
Muut arvopaperit	1 157	1 157
Rahat ja pankkisaamiset	3 273	1 656
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 873	60 028

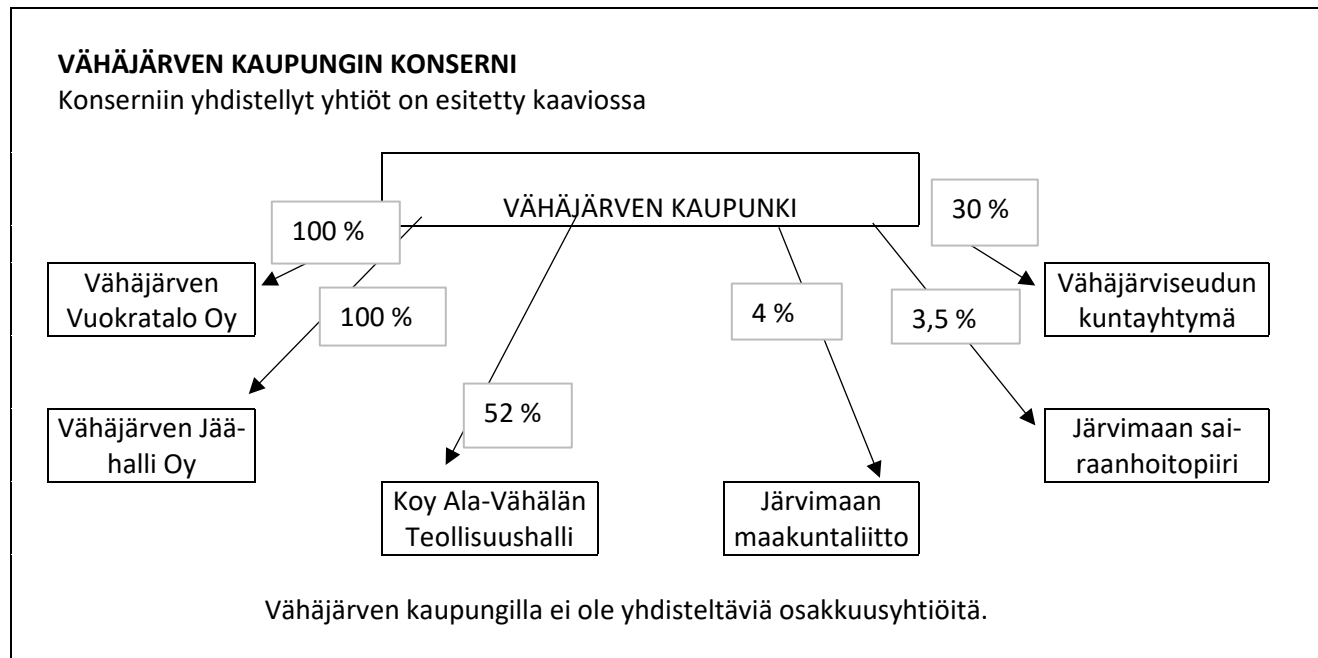
	2017	2016
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	26 532	23 753
Peruspääoma	20 167	20 167
Arvonkorotusrahasito	168	168
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 418	2 961
Tilikauden yli-/alijäämä	2 779	457
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 000	1 000
Vapaaehtoiset varaukset	1 000	1 000
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	167	119
Valtion toimeksiannot	0	1
Lahjoitusrahastojen pääoma	79	78
Muut toimeksiantojen pääoma	88	40
VIERAS PÄÄOMA	33 174	35 156
Pitkäaikainen	25 025	24 455
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 572	23 038
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat/Liittymismaksut	1 453	1 417
Lyhytaikainen	8 149	10 701
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 408	5 933
Saadut ennakot		
Ostovelat	1 496	2 304
Muut velat/Liittymismaksut	305	318
Siirtovelat	1 940	2 146
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 873	60 028
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste-%	45,40 %	41,20 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	49,70 %	54,00 %
Kertynyt ylijäämä /1 000 €)	6 197	4 418
Kertynyt ylijäämä € / asukas	665	469
Lainakanta 31.12. (1 000 €)	27 980	28 971
Lainakanta 31.12. € / asukas	3 002	3 078
Lainasaamiset (1 000 €)	2 080	2 132
Asukasmäärä 31.12.	9 320	9 412

Kokonaistulot ja -menot

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt**Konsernin toiminnan ohjaus**

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Vähäjärvien kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden ylijäämä, 2 779 345,98 euroa, kirjataan taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Talousarvion sitovuus

Kaupungin talousarviossa käyttötalouden sitovia eriä ovat kaupunginhallituksen ja lautakuntien eli tulosalueiden toimintakatteet.

Tuloslaskelman toteumassa nettorahoituskulut (rahoitustuottojen ja –kulujen erotus) ei saa ylittää talousarviossa asetettua määrää.

Rahoitusosassa pitkäaikaisten lainojen lisäys ei saa ylittää talousarviossa asetettua määrää.

Vesihuoltoliikelaitoksella valtuustoon nähden sitovia eriä ovat tilikauden yli-/alijäämä sekä nettoinvestointimenojen yhteismäärä.

Investointiosassa erät ovat sitovia hanke- tai hankeryhmätasolla sen mukaan kuin talousarviossa ja sen toteumataulukossa on esitetty, lukuun ottamatta vesihuoltoliikelaitoksen investointeja, jossa sitova on nettoinvestointimenojen yhteismäärä.

Käyttötalouden toteutuminen

TOTEUTUMAVERTAILU

(1 000 euroa)	Talousarvio 2017	Muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	12 174	74	12 248	12 158	-90
Valmistus omaan käyttöön	38		38	13	-25
Toimintakulut	-68 041	-254	-68 295	-65 233	3 062
TOIMINTAKATE	-55 829	-180	-56 009	-53 061	2 947

TOIMINTAKATE

(1 000 euroa)	Talousarvio 2017	Muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Kaupunginhallitus	-39 080	-123	-39 203	-36 425	2 778
Sivistyslautakunta	-14 830	-6	-14 836	-13 745	1 091
Elämänlaatulautakunta	-2 001	-1	-2 002	-1 042	960
Tekninen lautakunta	316	0	316	-1 613	-1 929
Ympäristölautakunta	-234	-50	-284	-236	48
Lautakunnat yhteensä	-55 829	-180	-56 009	-53 061	2 948

Tuloslaskelman toteutuminen

TUOSLASKELMA	Talousarvio	Talousarvion muutos	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
<i>Toimintatuotot</i>					
Myyntituotot	4 900	244	5 144	5 358	213
Maksutuotot	1 055	0	1 055	1 037	-17
Tuet ja avustukset	924	0	924	539	-385
Muut toimintatuotot	5 296	-170	5 126	5 224	99
TOIMINTATUOTOT	12 175	74	12 249	12 158	-90
Valmistus omaan käyttöön	38	0	38	13	-25
<i>Toimintakulut</i>					
Henkilöstökulut	-18 466	-150	-18 616	-17 594	1 022
Palvelujen ostot	-41 256	-135	-41 391	-39 795	1 596
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 264	21	-2 244	-2 149	94
Avustukset	-1 509	0	-1 509	-1 683	-174
Muut toimintakulut	-4 546	11	-4 536	-4 012	524
TOIMINTAKULUT	-68 041	-253	-68 296	-65 233	3 062
TOIMINTAKATE	-55 828	-179	-56 009	-53 061	2 947
Verotulot	33 250	0	33 250	33 895	645
Valtionosuudet	24 300	0	24 300	25 129	829
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>					
Korkotuotot	63	0	63	63	0
Muut rahoitustuotot	252	0	252	261	9
Korkokulut	-910	0	-910	-414	496
Muut rahoituskulut	-112	0	-112	-66	46
Rahoitustuotot ja -kulut	-707	0	-707	-156	551
VUOSIKATE	1 015	-179	834	5 806	4 972
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 881	0	-2 881	-3 028	-474
Poistot ja arvonalentumiset	-2 881	0	-2 881	-3 028	-474
TILIKAUDEN TULOS	-1 866	-179	-2 047	2 779	4 498
<i>Varausten ja rahastojen muutokset</i>					
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALI-JÄÄMÄ	-1 866	-179	-2 047	2 779	4 498

Investointien toteutuminen

Hankkeet ja hankeryhmät esitetty taulukossa talousarvion sitovuustasolla.

INVESTOINTIOSA	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alku- peräinen talous- arvio	Talous- arvion muutos	Talous- arvio yhteensä	Toteuma	Poikke- ama	Alku- peräinen talous- arvio	Talous- arvion muutos	Talous- arvio yhteensä	Toteuma	Poikke- ama
<i>Maa-alueet / rakentaminen</i>	980		980	927	53	150		150	151	-1
<i>Atk-hankinnat / kaupunginhallitus</i>	100		100	71	29					0
<i>Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet</i>	1 000		1 000		1 000	0		8		-8
<i>Muut osakkeet ja osuudet</i>				185	-185	0		41		-41
<i>Irtaimisto / kasvatus- ja opetuspalvelut</i>	50		50	62	-12					0
<i>Irtaimisto / elämänlaatupalvelut</i>	10		10	0	10					0
<i>Irtaimisto / tekniset palvelut</i>	40		40	30	10					0
<i>Ala-Vähälän koulukeskuksen korjaus</i>	4 250	130	4 380	2 255	2 125	1 557		1 557	1 583	-26
<i>Rakennusten peruskorjaus / tilapalvelu</i>	223		223	185	38					0
<i>Katujen rakentaminen</i>	609		609	405	204					0
<i>Ryhmäperhepäiväkodin suunnittelu</i>	30		30	0	30					0
<i>Vähäjärvi-keskus</i>	30		30	18	12					0
<i>Puistot ja istutukset</i>	20		20	4	16					0
<i>Liikunta-alueiden rakentaminen</i>					0	0			80	-80
<i>Vesilaitos, rakentaminen</i>	85		85	62	23					0
<i>Vesilaitos, peruskorjaus</i>	25		25	54	-29					0
<i>Viemärilaitos, rakentaminen</i>	290		290	298	-8					0
<i>Viemärilaitos, peruskorjaus</i>	125		125	53	72					0
<i>Sadevesilinjat</i>	20		20	1	19					0
Investointiosa yhteensä	7 887	130	8 017	4 610	3 407	1 707	0	1 707	1 863	-156

Rahoitusosan toteutuminen

TOIMINNAN RAHAVIRTA	Talousarvio	Muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Vuosikate	1 014	-180	834	5 807	4 973
Tulorahoituksen korjauserät	-220	190	-30	-42	-12
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-7 887	-130	-8 017	-4 609	3 286
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 557		1 557	1 663	106
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	370	-190	180	121	63
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 166	-310	-5 476	2 940	8 416
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset				53	53
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 200		5 200	5 141	-59
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 100		-4 100	-4 133	-33
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-2 000	-2 000	-2 000	0
Oman pääoman muutokset					0
Muut maksuvalmiuden muutokset				-384	-384
Rahoituksen rahavirta	1 100	-2 000	-900	-1 323	-423
RAHAVAROJEN MUUTOS	-4 066	-2 310	-6 376	1 617	7 993
Rahavarat 31.12.				4 429	
Rahavarat 1.1				2 813	

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**Tuloslaskelma, kaupunki**

TULOSLASKELMA	1.1.–31.12.2017	1.1.–31.12.2016
<i>Toimintatuotot</i>		
Myyntituotot	3 619	3 588
Maksutuotot	999	1 112
Tuet ja avustukset	539	613
Muut toimintatuotot	2 177	2 438
TOIMINTATUOTOT	7 334	7 751
Valmistus omaan käyttöön	13	37
<i>Toimintakulut</i>		
Henkilöstökulut	-17 593	-17 285
Palvelujen ostot	-38 136	-39 066
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 039	-2 015
Avustukset	-1 681	-1 504
Muut toimintakulut	-960	-1 177
TOIMINTAKULUT	-60 409	-61 047
TOIMINTAKATE	-53 062	-53 259
Verotulot	33 895	33 504
Valtionosuudet	25 129	23 863
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>		
Korkotuotot	63	73
Muut rahoitustuotot	261	169
Korkokulut	-414	-451
Muut rahoituskulut	-66	-1
Rahoitustuotot ja -kulut	-156	-210
VUOSIKATE	5 807	3 898
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 028	-3 076
Satunnaiset kulut	0	-364
TILIKAUDEN TULOS	2 779	458
<i>Varausten ja rahastojen muutokset</i>		
Varausten ja rahastojen muutokset	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 779	458

Rahoituslaskelma, kaupunki**RAHOITUSLASKELMA**

	2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	5 807	3 897
Satunnaiset erät	0	-364
Tulorahoituksen korjauserät	-42	292
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-4 731	-4 328
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 663	58
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	243	163
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 940	-282
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-53
Antolainasaamisten vähennykset	53	117
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 141	2 467
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 133	-4 177
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-2 000	2 000
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-384	-2 086
Rahoituksen rahavirta	-1 323	-1 732
RAHAVAROJEN MUUTOS	1 617	-2 014
Rahavarat 31.12.	4 429	2 813
Rahavarat 1.1.	2 813	4 827

Tase, kaupunki

TASE VASTAAVAA	31.12.2017	31.12.2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	51 460	51 692
Aineettomat hyödykkeet	20	21
Tietokoneohjelmistot	7	3
Muut pitkävaikutteiset menot	13	18
Aineelliset hyödykkeet	41 500	41 879
Maa- ja vesialueet	5 819	5 731
Rakennukset	23 526	22 489
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 357	10 222
Koneet ja kalusto	512	527
Muut aineelliset hyödykkeet	56	57
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 230	2 853
Sijoitukset	9 940	9 792
Osakkeet ja osuudet	7 520	7 319
Muut lainasaamiset	2 080	2 132
Muut saamiset	340	341
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	69	73
Valtion toimeksiannot	0	1
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	69	72
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 344	8 263
Pitkäaikaiset saamiset	36	0
Lainasaamiset	36	
Lyhytaikaiset saamiset	4 878	5 450
Myyntisaamiset	1 776	2 661
Lainasaamiset	6	6
Muut saamiset	961	1 605
Siirtosaamiset	2 135	1 178
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 157	1 157
Muut arvopaperit	1 157	1 157
Rahat ja pankkisaamiset	3 273	1 656
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 873	60 028

TASE VASTATTAVAA	31.12.2017	31.12.2016
OMA PÄÄOMA	26 532	23 753
Peruspääoma	20 167	20 167
Arvonkorotusrahasto	168	168
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 418	2 961
Tilikauden yli-/alijäämä	2 779	457
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 000	1 000
Vapaaehtoiset varaukset	1 000	1 000
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	167	119
Valtion toimeksiannot	0	1
Lahjoitusrahastojen pääoma	79	78
Muut toimeksiantojen pääoma	88	40
VIERAS PÄÄOMA	33 174	35 156
Pitkäaikainen	25 025	24 455
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 572	23 038
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat/Liittymismaksut	1 453	1 417
Lyhytaikainen	8 149	10 701
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 408	5 933
Saadut ennakot		
Ostovelat	1 496	2 304
Muut velat/Liittymismaksut	305	318
Siirtovelat	1 940	2 146
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 873	60 028

Tuloslaskelma, konserni

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2017	2016
TOIMINTATUOTOT	27 769	27 807
TOIMINTAKULUT	-78 760	-78 936
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	194	132
TOIMINTAKATE	-50 797	-50 997
Verotulot	33 803	33 402
Valtionosuudet	25 129	23 863
Rahoitustuotot ja -kulut	-480	-563
VUOSIKATE	7 655	5 705
Poistot ja arvonalentumiset	-4 368	-4 361
Satunnaiset tuotot ja kulut	54	-605
TILIKAUDEN TULOS	3 341	739
Tilikauden verot	-39	-16
Vähemmistöosuudet	-60	-35
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 242	688

Rahoituslaskelma, konserni

	2017	2016
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
<i>Toiminnan rahavirta</i>		
Vuosikate	7 655	5 705
Satunnaiset erät	54	-605
Tilikauden verot	-39	-36
Tulorahoituksen korjauserät	-119	521
Toiminnan rahavirta	7 551	5 585
<i>Investointien rahavirta</i>		
Investointimenot	-6 595	-6 379
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 663	58
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	332	304
Investointien rahavirta	-4 600	-6 017
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 951	-432
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
<i>Antolainauksen muutokset</i>		
Antolainasaamisten lisäys	-35	-220
Antolainasaamisten vähennys	9	207
Antolainauksen muutokset	-26	-13
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 909	3 907
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 458	-5 581
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 544	1 918
Lainakannan muutokset	-93	244
Oman pääoman muutokset	-4	5
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	86	28
Vaihto-omaisuuden muutos	25	-7
Saamisten muutos	707	-695
Korottomien velkojen muutos	-736	-1 145
Muut maksuvalmiuden muutokset	82	-1 819
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-41	-1 583
Rahavarojen muutos	2 910	-2 015
Rahavarat 31.12.	7 857	4 947
Rahavarat 1.1.	4 947	6 962
Rahavarojen muutos	2 910	-2 015

Tase, konserni

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	61 206	60 831
Aineettomat hyödykkeet	584	543
Aineettomat oikeudet	360	331
Muut pitkävaikutteiset menot	224	209
Ennakkomaksut	0	3
Aineelliset hyödykkeet	56 009	55 884
Maa- ja vesialueet	6 496	6 261
Rakennukset	34 716	34 353
Kiinteät rakenteet ja laitteet	9 619	10 382
Koneet ja kalusto	1 259	1 310
Muut aineelliset hyödykkeet	65	65
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 854	3 513
Sijoitukset	4 613	4 404
Osakkuusyhteisöosakkeet	3 089	2 866
Muut osakkeet ja osuudet	921	964
Muut lainasaamiset	41	15
Muut saamiset	562	559
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	186	158
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 706	11 528
Vaihto-omaisuus	224	249
Saamiset	5 625	6 332
Rahoitusarvopaperit	1 254	1 254
Rahat ja pankkisaamiset	6 603	3 693
VASTAAVAA YHTEENSÄ	75 098	72 517

VASTATTAVAA	2017	2016
OMA PÄÄOMA	26 366	23 128
Peruspääoma	20 167	20 167
Yhdistysten ja säätiöiden pääomat	5	4
Arvonkorotusrahassto	176	176
Muut omat rahastot	9	14
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 767	2 080
Tilikauden yli-/alijäämä	3 242	687
VÄHEMMISTÖOSUUDET	272	222
PAKOLLISET VARAUKSET	858	822
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	373	287
VIERAS PÄÄOMA	47 229	48 058
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	32 709	31 258
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 626	1 427
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 161	6 705
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	7 733	8 668
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	75 098	72 517

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetietojen luvut on esitetty tuhansina euroina, ellei toisin mainita.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistot on laskettu kaupunginvaltuusto § 69/2001 laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Uutta tarkistettua poistohjelmaa kaupunginvaltuusto § 57/2012 on noudatettu 1.1.2013 lähtien. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissovimusten käsittely

Kaupungin rahoitussopimukseen sisältyvät koronvaihtosopimukset on käsitelty tilinpäätöksessä kaupunginvaltuuston hyväksymän periaatteen mukaisesti suojaavina, jolloin realisoituvat korot on jaksotettu suoritteperusteisesti tilinpäätökseen ja tiedot johdannaisista on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa Vastuut.

Tilikausien vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta eikä edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että edellisvuoden tilinpäätökseen sisältyy aiemmille vuosille kuulunut meno n. 302 tuhatta euroa, joka aiheutui Vähäjärvisuudun yhteistoiminta-alueella tehdystä lomapalkkavelan laskentavirheestä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja jäsenkuntayhtymät.

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä sisäisiä katteita ei ole.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen ja jäsenkuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu ja mahdollinen eliminointiero kirjattu kaupunkikonsernin omaan pääomaan. Kuntayhtymät on yhdistelty ja eliminoitu omistussuoksien mukaan.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Kaikki konserniyhteisöt tekevät suunnitelman mukaiset poistot, jolloin poisto-oikaisuja ei ole ollut tarpeen tehdä tilikaudella.

Vähäjärven kaupunki

Tuloslaskelman liitetiedot

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Taseen liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Käyttöomaisuus

	AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		AINEELLISET HYÖDYKKEET						
	Tietokone- ohjelmat ja muut pitkä- vaikutteiset menot		Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	
		Yhteensä							Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	21	21	5 647	22 405	10 222	527	57	2 853	41 711
Lisäys tilikaudella	6	6	239	2 187	649	115	5	1 261	4 456
Rahoitusosuudet tilikaudella				-1 583	-80				-1 663
Vähennykset tilikaudella			-151						-151
Siirrot erien välillä				1 884				-1 884	0
Tilikauden poisto	-7	-7		-1 451	-1 433	-130	-7		-3 021
Arvonlennukset ja -palautukset									
Aktivoidut korkomenot									
Poistamaton hankintameno 31.12.	20	20	5 735	23 442	9 358	512	55	2 230	41 332
Arvonkorotukset 1.1.			84	84					168
Arvonkorotukset 31.12.			84	84					168
Kirjanpitoarvo 31.12.	20	20	5 819	23 526	9 358	512	55	2 230	41 500

Omistukset muissa yhteisöissä

	Koti- paikka	Omistus- osuus %	Konsernin omistus osuus %	Vähem- mistön osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Tilikauden voitto/ -tappio
TYTÄRYHTEISÖT							
Vähäjärven Vuokratalo Oy	Vähäjärvi	100 %	100 %		327	6 686	-1
Vähäjärven Jäähalli Oy	Vähäjärvi	100 %	100 %		155	1 834	7
KOy Ala-Vähälän Teollisuushalli	Vähäjärvi	52 %	52 %	48 %	40	195	-1
KUNTAYHTYMÄT							
Järvimaan maakuntaliitto	Pääjärvi	4 %	4 %		12	10	1
Järvimaan sairaanhoitopiiri	Pääjärvi	4 %	4 %		4 621	7 795	379
Vähäjärviseudun kuntayhtymä	Pääjärvi	30 %	30 %		30	19	2
Osakkuusyhtiö							
KOy Ranta-Vähälä	Vähäjärvi	34 %	34 %		485	320	882

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Vakuudet ja vastuusitoumukset

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Kaupunginvaltuusto on § 43 / 20.6.2017, päättänyt myöntää Vähäjärvi Adventure Park Oy:lle 3 000 000 euron omavelkaisen lainatakauksen.

Johdannaissopimukset

Kaupunginvaltuuston 13.3.2017 hyväksymän rahoitusstrategian mukaisesti kaupungin korollisista lainoista, 27 000 tuhatta euroa, noin 70 % eli 19 000 tuhatta euroa suojataan korkotason nousua vastaan. Kaupungin nykyisistä lainoista 10 000 tuhatta euroa on kiinteäkorkoista korkotukilainaa.

Koronvaihtosopimuksilla tavoitellaan vaihtuvakorkoisten velkojen lainakoroista aiheutuvan kassavirran tasaamista pitkällä aikavälillä. Kaupungilla on kaksi koronvaihtosopimusta, joiden pääasialliset ehdot ovat:

	Sopimus 1	Sopimus 2
Pääoma	9.000.000 euroa	12.000.000 euroa
Korkoehdot	Kiinteä korko 2 %	Kiinteä korko 3 %
Voimassaoloaika	1.7.2017–30.6.2022	1.7.2022–30.6.2037
Käypä arvo 31.12.2017	-1 750 000 euroa	-3 500 000 euroa

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden välillä on normaalit, liiketaloudellisin periaattein solmitut sopimukset palvelujen käytöstä.

Kaupunginjohtajan ja kaupungin, samoin kuin tytäryhtiöiden toimitusjohtajilla on voimassa oleva johtajasopimus, joihin ei sisälly merkittäviä, tavanomaisesta poikkeavia ehtoja.

VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS

Vesihuoltoliikelaitoksen toimintakertomus

Vähäjärven vesihuoltolaitos on liikelaitos, jolla on johtokunta ja joka on eriytetty kaupungin kirjanpidossa.

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on turvata kuntalaisille hyvä ja laadukas juomavesi, varmistaa ympäristön puhtaus laadukkaalla puhdistamotoiminnalla sekä huolehtia taajama-alueiden hulevesien käsittelystä.

Vesihuoltolaitoksen toiminta oli edellisvuosiin verrattuna vilkasta. Vuosi 2017 oli poikkeuksellinen vesivuotojen osalta, mistä johtuen korjausten määrä oli poikkeuksellisen suuri.

Vesihuoltoliikelaitoksen myyntituotot jäivät talousarviossa arvioitua määrää pienemmiksi, mutta toteutuivat edellisvuoden tasolla. Samoin toimintakulujen määrä ylitti talousarviossa arvioidun määrän, jolloin toimintakate jäi 300 tuhatta euroa talousarviossa arvioitua heikommaksi. Merkittävin syy tähän oli poikkeuksellisen suuri putkirikkojen määrä, mikä aiheutti tarpeen sekä asiakashyvityksiin ja korjauskuluihin. Tilikauden tulos säilyi kuitenkin ylijäämäisenä kaupungin toiminta-avustuksen, 230 tuhatta euroa, ansiosta.

Uutta verkostoa tehtiin vuoden 2017 aikana noin 73 metriä vesijohtoa, 185,3 metriä jätevesijohtoa ja 55 metriä sadevesiviemäriä. Saneerauksia tehtiin todella maltillisesti. Vuoden 2017 hukkavesiprosentti on noin 32,5 % ja puhdistamoille tuleva huleveden osuus oli noin 41 %.

Vuoden aikana alettiin päivittää vesihuoltolaitoksen toiminta-aluekarttoja ja kehittämissuunnitelmia. Suunnitelmat saatiin valmiiksi 2017 vuoden lopulla, mutta lausuntokierrokset ja hyväksymiset venyttävät lopullisen valmistumisen vuoden 2018 vuodelle. Suunnitelmien päivittämisen tarve aiheutuu vesihuoltolaitoksen verkoston laajentamisesta ja tarpeesta saada määritettyä liittymisvelvolliset alueet toiminta-alueilla.

Vähäjärven Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta esittää, että tilikauden ylijäämä 148 000,00 euroa, siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämä -tilille.

Vesihuoltoliikelaitoksen tuloslaskelma

	1.1.–31.12.2017		1.1.–31.12.2016	
Liikevaihto		2 060		2 083
Liiketoiminnan muut tuotot		11		49
<i>Materiaalit ja palvelut</i>				
Ostot tilikauden aikana	-228		-211	
Palvelujen ostot	<u>-450</u>	-678	<u>-416</u>	-627
<i>Henkilöstökulut</i>				
Palkat ja palkkiot	-295		-294	
Eläkekulut	-60		-64	
Muut henkilösivukulut	<u>-18</u>	-373	<u>-18</u>	-376
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>				
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-714</u>	-714	<u>-755</u>	-755
Liiketoiminnan muut kulut		-48		-35
Liikelylijäämä (-alijäämä)		258		339
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>				
Muut rahoitustuotot	9		10	
Muille maksetut korkokulut	-53		-63	
Korvaus peruspääomasta	-65		-114	
Muut rahoituskulut	<u>-1</u>	-110	<u>0</u>	-167
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		148		172

Vesihuoltoliikelaitoksen rahoituslaskelma

		2017		2016
Toiminnan rahavirta				
Liikelyläämä/alijäämä	258		339	
Poistot ja arvonalentumiset	714		755	
Rahoitustuotot ja -kulut	-110		-167	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>0</u>		<u>-69</u>	
Toiminnan rahavirta		862		858
 Investointien rahavirta				
Investointimenot	-468		-354	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	<u>0</u>		<u>18</u>	
Investointien rahavirta		-468		-336
 Toiminnan ja investointien rahavirta		394		522
 Rahoituksen rahavirta				
<i>Antolainauksen muutokset</i>		1		0
<i>Lainakannan muutokset</i>				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 000		0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	<u>-442</u>	558	<u>-417</u>	-417
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>				
Saamisten muutos muilta	-899		-61	
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>141</u>	-758	<u>5</u>	-56
Rahoituksen rahavirta		-199		-473
 Rahavarojen muutos		195		49
Rahavarat 31.12.	244		49	
Rahavarat 1.1.	49	195	0	49

Vesihuoltoliikelaitoksen tase

	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	6 524	6 771
Aineelliset hyödykkeet	6 483	6 731
Maa- ja vesialueet	42	40
Rakennukset	212	255
Kiinteät rakenteet ja laitteet	6 028	6 426
Koneet ja kalusto	7	10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	194	0
Sijoitukset	41	41
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 040	946
Lyhytaikaiset saamiset	1 796	897
Myyntisaamiset	924	894
Siirtosaamiset	0	3
Rahat ja pankkisaamiset	244	49
VASTAAVAA YHTEENSÄ	8 565	7 717
OMA PÄÄOMA	4 064	3 916
Peruspääoma	4 365	4 365
Edellisten tilikausien yli-/alijäämät	-449	-621
Tilikauden yli-/alijäämä	148	172
VIERAS PÄÄOMA	4 501	3 801
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 784	3 284
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 330	1 872
Liittymismaksut ja muut velat	1 454	1 412
Lyhytaikainen vieras pääoma	717	517
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	492	392
Ostovelat	51	51
Liittymismaksut ja muut velat	111	6
Siirtovelat	63	68
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	8 565	7 717

Vesihuoltoliikelaitoksen talousarvion toteumat

Vesiliikelaitoksella valtuustoon nähden sitovia eriä ovat tilikauden yli-/alijäämä sekä investointimenojen yhteismäärä.

TULOSLASKELMA	Talous- arvio 2017	Talous- arvion muutos	Talous- arvio + muutos 2017	Toteuma 2017	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
<i>Myyntituotot</i>					
Liiketoiminnan myyntituotot	2 044		2 044	1 830	-214
Kaupungin toiminta-avustus	190		190	230	40
Muut toimintatuotot			0	11	11
TOIMINTATUOTOT	2 234	0	2 234	2 071	-163
TOIMINTAKULUT					
<i>Henkilöstökulut</i>					
Maksetut palkat ja palkkiot	-292	41	-251	-300	-49
Jaksotetut palkat ja palkkiot			0	2	2
Henkilöstökorvaukset ja korjaus- erät			0	2	2
Eläkekulut	-71		-71	-60	11
Muut henkilösivukulut	-17		-17	-18	-1
Henkilöstökulut	-380	41	-339	-374	-35
<i>Palvelujen ostot</i>					
Muiden palvelujen ostot	-317	-41	-358	-450	-92
<i>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</i>					
Ostot tilikauden aikana	-238		-239	-228	11
<i>Muut toimintakulut</i>					
Vuokrat	-25		-25	-28	-3
Muut toimintakulut	-6		-6	-20	-14
Muut toimintakulut	-31	0	-31	-48	-17
TOIMINTAKULUT	-966	0	-967	-1 100	-133
TOIMINTAKATE	1 268	0	1 267	971	-296
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>					
Muut rahoitustuotot				9	9
Korkokulut				-53	-53
Muut rahoituskulut				-65	-65
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-109	-109
VUOSIKATE	1 268	0	1 267	862	-405
<i>Poistot ja arvonalentumiset</i>					
Suunnitelman mukaiset poistot	-694		-694	-714	-20
TILIKAUDEN TULOS	574	0	573	148	-425
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	574	0	573	148	-425

<i>INVESTOINTIOSA, Vesiliikelaitos</i>	Määrärahat					Tuloarviot				
	Alku- peräinen talous- arvio	Talous- arvion muutos	Talous- arvio yhteensä	Toteuma	Poik- keama	Alku- peräinen talous- arvio	Talous- arvion muutos	Talous- arvio yhteensä	Toteuma	Poik- keama
Vesilaitos, rakentaminen	85		85	62	23					0
Vesilaitos, peruskorjaus	25		25	54	-29					0
Viemärilaitos, rakentaminen	290		290	298	-8					0
Viemärilaitos, peruskorjaus	125		125	53	72					0
Sadevesilinjat	20		20	1	19					0
<i>Investointiosa yhteensä</i>	545	0	545	468	77	0	0	0	0	0

ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vähäjärvellä 28. maaliskuuta 2018

VÄHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Jussi Jussila

Jussi Jussila
Puheenjohtaja

Risto Ristola

Risto Ristola
Varapuheenjohtaja

Antti Anttila

Antti Anttila

Kari Karila

Kari Karila

Laura Lassila

Laura Lassila

Marja Marttila

Marja Marttila

Sirkka Sirkkala

Sirkka Sirkkala

Toivo Toivola

Toivo Toivola

Åke Åkberg

Åke Åkberg

Unto Innokas

Unto Innokas
kaupunginjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vähäjärvi 31.5.2018

Tilintarkastus Tietäväiset Oy
Tilintarkastusyhteisö

Tiina Tietäväinen

Tiina Tietäväinen
JHT

Käytetyt kirjanpitokirjat 1.1.–31.12.2017

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Tositelajit

(Poistettu tekstiä, poistetulla tekstillä ei ole vaikutusta tehtävän ratkaisun kannalta.)

Liite 2: Osia pöytäkirjoista

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 20.6.2017

Kaupunginhallitus § 5 / 4.1.2017

Ala-Vähälän koulukiinteistön tilanne

Ala-Vähälän koulukiinteistössä on toiminut Ala-Vähälän yhtenäiskoulu (vuosiluokat 1-9), kaksi esiopetusryhmää sekä kolme päiväkotiryhmää. Kiinteistössä on havaittu sisäilmaongelmia jo parin vuoden ajan ja kevään 2017 aikana on suoritettu laajoja ja kattavia tutkimuksia ongelmien syiden selvittämiseksi.

Rakennusta on laajennettu ja peruskorjattu useaan otteeseen vuosikymmenien aikana, vanhin osa on rakennettu 50-luvulla ja viimeisin peruskorjaus 70-luvulla rakennettuun liikuntahalliosaan valmistui vuonna 2014. Viimeisin laajennus puolestaan on valmistunut vuonna 2007.

Tutkimuksissa on selvinnyt, että eri aikoina rakennetuissa osissa sekä niissä tehdyissä peruskorjauksissa on muodostunut sellaisia rakenteellisia ratkaisuja, jotka vuosikymmenien kuluessa ovat aiheuttaneet nyt vakaviksi muodostuneet ongelmat.

Rakennus on nyt asetettu käyttökieltoon sekä huonon sisäilman aiheuttamien terveysongelmien että rakenteellisten tutkimusten aiheuttamien käyttöongelmien vuoksi.

Vähäjärven kaupungissa on Ala-Vähälän koulun lisäksi varsinaisia koulukiinteistöjä vain esi- ja alkuopetustilat Pihalan korttelikoulussa sekä Ranta-Vähälän Keskuskoulu kaupungin keskustassa. Ala-Vähälän keskus sijaitsee yli 20 kilometrin päässä kaupungin keskustasta eikä kaupungin Keskuskoulussa ole tilaa, jossa järjestää opetus Ala-Vähälän yhtenäiskoulun oppilaille. Vähäjärven lukion tilat ovat täynnä. Väistötilojen tarve on siis ilmeinen ja akuutti.

Kaupunginhallitus asetti 14.12.2016 työryhmän hakemaan kiireistä ratkaisua Ala-Vähälän koulutilojen järjestämiseksi kevätlukukauden 2017 alusta alkaen. Työryhmään nimettiin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajat, sivistyslautakunnan puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, sivistysjohtaja ja tekninen johtaja. Työryhmän sihteerinä toimi tilapalvelupäällikkö.

Työryhmä on neuvotellut eri toimijoiden kiireisellä aikataululla ja esittää, että 9.1.2017 alkavalla lukukaudella Ala-Vähälän koulut ja päiväkotitoimivat seuraavissa tiloissa:

- Päiväkotitoimintaa varten vuokrataan n. 450 m² tilat noin 2 km Ala-Vähälän keskustasta sijaitsevasta entisestä Humanistien liiton kurssikeskuksessa, jonka nykyisin omistaa Kiinteistö Oy Humanistien Ranta. Vuokrauksesta on neuvoteltu liitteen 1 (ei aineistossa) mukainen vuokrasopimus Kiinteistö Oy Humanistien Rannan osakkeet omistavien Risto ja Raija Ristolan kanssa. Sopimus kattaisi 3 ryhmätilaa, oleskeluaulan sekä keittiö-, sosiaali- ja eteistilat, yhteensä noin 500 m². Vuokran määrä olisi 10 euroa/m²/kk, mikä on noin 15 % edullisempi kuin millä Kiinteistö Oy Humanistien Ranta on vuokrannut tiloja aiemmin pitkäaikaisille vuokralaisilleen. Vuokrasopimus olisi voimassa 30.6.2019 saakka. Ala-Vähälän päiväkodin johtaja Kaisa Kiltti ja tekninen johtaja Timo Topakka ovat todenneet tilat kelpoiksi päivähoidon tilapäiseen järjestämiseen.

- Alakoululuokkia 1-6 varten on neuvoteltu väistötilojen vuokraamisesta Välitila Oy:n kanssa. Välitila Oy:llä on valmius toimittaa ns. konttikoulutilat kaikille luokille koulukeskuksen liikuntakentälle viikon 3 aikana, mikäli tarpeelliset sähkö-, vesi- ja viemäriliittymät ovat valmiina. Selvitysten mukaan tämä on mahdollista. Luonnos vuokrasopimukseksi on liitteenä 2.
- Yläluokkien 7–9 oppilaille järjestetään koulukuljetukset keskuskoululle, josta järjestetään kolme luokkatilaa seuraavasti:
 - o Luovutaan erillisestä kuvataideluokasta ja tila otetaan 7-luokkalaisten käyttöön.
 - o Erityisluokka siirtyy koulukirjaston lukutilaan ja 8-luokkalaiset nykyiseen erityisluokan tilaan
 - o Liikuntasalin takaosaan järjestetään luokkatila 9-luokkaisille.

Kaupunginjohtajan esitys 28.12.2016:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä

- tilatyöryhmän esityksen Ala-Vähälän koulun ja päiväkodin tilojen järjestämisestä
- liitteen 1 mukaisen vuokrasopimuksen Kiinteistö Oy Humanistien Rannan kanssa
- liitteen 2 mukaisen vuokrasopimuksen Välitila Oy:n kanssa

Käsittely Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Risto Ristola poistui kokouksesta asian käsittelyn ajan (omistus ja hallituksen jäsen / Koy Humanistien Ranta)

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallituksen esitys 4.1.2017 5 §:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä

- tilatyöryhmän esityksen Ala-Vähälän koulun ja päiväkodin tilojen järjestämisestä
- liitteen 1 mukaisen vuokrasopimuksen Kiinteistö Oy Humanistien Rannan kanssa
- liitteen 2 mukaisen vuokrasopimuksen Välitila Oy:n kanssa

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUS 20.6.2017

Kaupunginvaltuusto § 43 / 20.6.2017

Vähäjärvi Adventure Park Oy:n lainan takaus / seikkailupuisto

Kaupunginhallitus 34 § 12.6.2017:

Vähäjärvi Adventure Park Oy on perustettu vuonna 2015 ja se osti vuonna 2016 Vähäjärven seurakunnalta Harjuniemen maa-alueet rakennuksineen. Yhtiön tarkoituksena on rakentaa entisen leirikeskuksen rakennuksiin toimitilat matkailutoimintaan, sisältäen sekä majoitustoimintaa että ohjelmalveluja, lähinnä luontomatkailua.

Vähäjärven kaupungilla ja yhtiöllä on sopimus maa-alueiden käyttöoikeudesta yhtiön omistamien alueiden lähistöllä ja kaupungin viranhaltija/työntekijä on toiminut yhtiön hallituksen jäsenenä. Yhtiö on toteuttanut seikkailupuiston suunnitteluhankkeen Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuella. Suunnitteluhankkeessa laadittiin suunnitelma-aineistokokonaisuus sisältäen alustavan hankebudjetin, jonka pohjalta voidaan kilpailuttaa urakka Harjuniemen adventure-radan sekä sen oheisrakennusten rakentamiseksi. Samalla on tarkoitus peruskorjata ja laajentaa majoitusrakennuksia.

Vähäjärvi Adventure Park Oy:n tarkoituksena on hakea ELY-keskukselta maaseuturahaston tukea seikkailuradan rakentamisinvestointiin. Kokonaisurakka on kilpailutettu alustavasti ja hankkeen kokonaiskustannukseksi on arvioitu 3 535 000 euroa, josta ELY-keskukselta haettavan rahoituksen osuus on 353 500 euroa. Yhtiön omarahoitusosuudeksi on arvioitu 353 500 euroa.

Jäljelle jäävään osuuteen (2 828 000 euroa) yhtiö pyytää Vähäjärven kaupungilta lainatakausta määrältään enintään 3 000 000 euroa. Vähäjärvi Adventure Park Oy:n on tarkoitus ottaa 25 vuoden laina, josta viisi ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita ja sen jälkeen lyhennys on n. 142 000 euroa vuosittain.

Takausta vastaan yhtiö esittää omistamansa kiinteistön maapohjan ja sillä sijaitsevat rakennukset siten, että kiinnityksiä haettaisiin 5 500 000 euron arvosta. Arvio pelkän maapohjan käyvästä arvosta on noin 1 800 000 euroa.

Matkailuelinkeinon kehittäminen Vähäjärven kaupungissa ja sen lähialueilla on yksi kaupungin strategisista tavoitteista, jotka on asetettu 13.3.2017 hyväksytyssä kaupunkistrategiassa vuosille 2017–2023. Majoituskapasiteetin rakentaminen luonnonkauniille Harjuniemelle sekä nykyaikaisen metsäseikkailupuiston rakentaminen sen läheisyyteen tukee kaupungin strategista tavoitetta matkailuelinkeinon kehittämiseksi.

Kunnanhallitus tutustui alueeseen ja sen kehittämispotentiaaliin tutustumiskäynnillä Harjuniemellä 9.6.2017.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää Vähäjärvi Adventure Park Oy:lle sen pyytämän 3 000 000 euron lainatakauksen.

Kaupunginhallituksen päätös:

Hyväksyttiin kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto § 43 / 20.6.2017

Kaupunginhallituksen esitys

Kaupunginvaltuusto päättää, että se myöntää Vähäjärvi Adventure Park Oy:lle sen pyytämän 3 000 000 euron lainatakauksen.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

KAUPUNGINHALLITUKSEN KOKOUS 12.6.2017

Kaupunginhallitus § 35 / 12.6.2017

Rahoitus sopimuksen uusiminen Rahapankki Oyj:n kanssa

Vähäjärven kaupungilla on toistaiseksi voimassa oleva sopimus Rahapankki Oyj:n kanssa rahoituksen yleisistä ehdoista, rahaliikenteen hoidosta sekä sijoitussalkun hoidosta. Sopimus on allekirjoitettu 1.4.2012 ja on tullut ajankohtaiseksi päivittää sopimus mm. Rahapankki Oyj:n palvelutarjonnan muuttumisen vuoksi.

Uudistetussa sopimuksessa on muutoksina aiempaan huomioitu mm. seuraavia seikkoja:

- Kaupungin viranhaltijoiden/työntekijöiden käytössä olevien luottokorttien käyttöehdot on päivitetty ja korttien vuosikustannus on aiempaa alhaisempi.
- Käteisen rahan laskentapalveluiden hinnasto on aiempaa korkeampi, mutta käteisen rahan käyttö on vähentynyt merkittävästi.
- Sijoitussalkun hallintasopimus on uudistettu vastaamaan nykyaikaista ns. täyden valtakirjan salkkua kuitenkin siten, että salkunhoitaja on velvollinen noudattamaan kaupunginvaltuuston 13.3.2017 hyväksymää uutta kaupungin sijoitusstrategiaa sekä sen pohjalta kaupunginhallituksen 15.5.2017 hyväksymää sijoitussuunnitelmaa.
- Lainojen suojausaste on muutettu vastaamaan kaupunginvaltuuston 13.3.2017 hyväksymää rahoitusstrategiaa siten, että kaupungin pitkäaikaisista lainoista 27 000 000 euroa noin 70 % eli 19 000 000 euroa suojataan korkotason nousua vastaan. Kaupungin nykyisistä lainoista 10 000 000 euroa on kiinteäkorkoista korkotukilainaa ja loput, yhteensä 17 000 000 euroa, on pääosin euriboriin sidotulla vaihtuvalla korolla. Nykyisillä ehdoilla ja lyhennysohjelmilla tulee lainojen yhteismäärä kymmenen vuoden kuluttua olemaan noin 20 000 000 euroa, josta kiinteäkorkoista noin 9 000 000 euroa. Jo taloussuunnittelukaudella on varauduttu lainojen nostoon, jolloin arvio lainojen kokonaismäärästä kymmenen vuoden kuluttua on 25 000 000 euroa. Koronvaihtosopimuksilla tavoitellaan vaihtuvakorkoisten velkojen lainakoroista aiheutuvan kassavirran tasaamista pitkällä aikavälillä. Ehdotettuun rahoitus sopimukseen on liitetty kaksi koronvaihtosopimusta, joista ensimmäisellä sopimuksella vaihdetaan Rahapankki Oy:stä olevan lainan nro 98765 (pääoma 9 000 000 euroa ja korko Euribor 3 kk + 0,75, lyhennysohjelma 30.6.2022 saakka) korkoa kiinteäksi 2 %:n koroksi ja toisella sopimuksella varaudutaan nykyisten ja tulevien vaihtuvakorkoisten lainojen korkotason tasaamiseen. Liitettävien koronvaihtosopimusten pääasialliset ehdot ovat:
 - o Sopimus 1: pääoma 9 000 000 euroa, 1.7.2017 – 30.6.2022, kiinteä korko 2 %
 - o Sopimus 2: pääoma 12 000 000 euroa, 1.7.2022 – 30.6.2037, kiinteä korko 3 %
- Kaupungin konsernipankkitilin yhteisökohtaiset limiitit on päivitetty vastaamaan kunkin yhteisön keskimäärin käyttämää määrää.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Vähäjärven kaupungin ja Rahapankki Oyj:n rahoitus sopimuksen ja valtuuttaa kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan allekirjoittamaan sen. Sopimukseen voidaan ennen allekirjoittamista tehdä teknisluonteisia korjauksia sen varsinaista sisältöä muuttamatta.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Liite 3: Yhteenveto tarkastushavainnoista

Tilintarkastus Tietäväiset Oy / Tuuli Tarkka / 24.4.2018

Vähäjärven kaupunki / Yhteenveto tarkastushavainnoista

Toimintatuotot

Tilikauden aikaisen tarkastuksen havainnot / joulukuu 2017:

Kaupungin vuokraamien liike- ja toimitilojen sekä asuntojen vuokraustoiminnan hallinta on siirretty isännöintitoimisto Huoneisto-Heikki Oy:n hoidettavaksi 1.11.2017 alkaen. Toimisto hoitaa mm. vuokrasopimusten laadinnan, vuokrankannon ja huoneistojen teknisen isännöinnin.

Keskusteluissa kävi ilmi, että kaupungilla on sopimus saatavien perinnästä Perintä Oy:n kanssa ja neuvottelut vuokrien perintäprosessin osa-alueiden vastuista ja hoitamisesta on edelleen kesken kaupungin, Perintä Oy:n ja Huoneisto-Heikki Oy:n kesken. Aiemmin erääntyneet vuokrasaatavat ovat siirtyneet automaattisesti muun perintäaineiston mukana Perintä Oy:lle. Nyt vuokralaskut muodostetaan Huoneisto-Heikki Oy:n järjestelmällä, eikä automaattisiirto enää ole mahdollinen ilman järjestelmäliittymän rakentamista. Neuvotteluissa on keskusteltu mm. liittymän rakentamisen kustannusten jakamisesta sekä vastuista jatkossa. Kaupungin vuokratuottojen määrä on noin 700 000 euroa/vuosi.

Erääntyneitä vuokrasaatavia ei ole peritty lainkaan marras-joulukuun aikana, eikä kaupungin talouspäälliköllä ole tietoa erääntyneiden saatavien määrästä.

Päivähoitomaksuissa on siirrytty ns. hoitoajan mukaiseen laskutukseen 1.8.2017 alkaen, jonka jälkeen hoitomaksun määrä voi vaihdella kuukausittain sen mukaan, kuinka paljon lapsi on päivähoitossa. Järjestelmässä on syksyn ajan ollut viivettä siten, että "kellokorttitiedot" hoitoajoista eivät ole siirtyneet laskutusjärjestelmään ajallaan, vaan hoitomaksujen laskutuksessa on ollut viivettä. Muun muassa elo- ja syyskuun hoitomaksut on laskutettu kerralla lokakuun lopussa ja lokakuun maksujen laskutus tapahtuu 20.12. Päivähoitolaskutus on noin 70–80 000 euroa/kuukausi.

Päivitys tarkastushavaintoihin tilinpäätöstarkastuksessa / huhtikuu 2018:

Keskustelussa talouspäällikön kanssa kävi ilmi, että vuokrasaatavien perintäprosessista on sovittu ja se on siirretty kokonaan isännöintitoimiston hoidettavaksi huhtikuun 2018 alusta alkaen.

Tarkastukseen saatiin isännöintitoimistosta listaukset avoinna olevista vuokrasaatavista sekä 31.12.2017 että 31.3.2018. Listaukset eivät ole olleet käytössä kaupungin tilinpäätöstä laadittaessa, koska isännöitsijän mukaan niitä ei ole kaupungilta pyydetty.

Listauksista on poimittu suurimmat erääntyneet saatavat alla olevaan taulukkoon:

Vuokralainen	Vuokrattu tila	Vuokra (euroa/kuukausi)	Erääntynyt 31.12.2017, euroa	Erääntynyt 31.3.2018, euroa
Nellin Nappipaja Oy	Tuotantotila (Ala-Vähälän Teollisuushalli)	15 000 + alv / kk	80 000	125 000
T:mi Raijan ruokapalvelu	Kaupungintalon ruokala	2 120 + alv / kk	6 360	5 300
Kallen Kesäkahvila Ky	Kahvila Vähäjärven kanavalla	3 000 / kesä	1 500	1 300

Isännöintitoimistolta saadun tiedon mukaan Nellin Nappipaja Oy ei ole maksanut vuokriaan lainkaan alkuvuoden aikana ja yrityksen maksuvalmius on erittäin heikko. Isännöitsijä oli käynyt tapaamassa yrittäjää huhtikuun alussa sen jälkeen, kun sopimus vuokrien perinnästä kaupungin kanssa oli tehty. Isännöitsijä jäi käsitykseen, että yritys on hakeutumassa yrityssaneeraukseen, ja että vuokrasaatavien saaminen yhtiöltä on hyvin epätodennäköistä.

Vuokrasaatavien määrä kaupungin taseessa on vuokrareskontran avointen saatavien määrän mukainen.

Marraskuun päivähoitomaksut on laskutettu 21.1.2018 ja ne on jaksotettu tiikauden 2017 tuotoksi laskutuksen mukaisina. Joulukuun hoitomaksut, 72 320 euroa, on laskutettu helmikuussa ja kirjattu helmikuun tuotoksi.

Henkilöstökulut

Henkilöstökulujen tarkastuksessa käytiin läpi henkilöstökulujaksotukset ja niiden laskenta: lomapalkka ja rahavelka sivukuluineen, joulukuun viimeisten palkkakausiensa jaksottaminen vuodelle 2017 sekä lakisääteisten henkilösivukulujen jaksotukset. Jaksotukset havaittiin oikean suuruiseksi ja ne perustuivat asianmukaisiin laskelmiin.

Muut toimintakulut

Muiden toimintakulujen (aineet ja tarvikkeet, palvelujen ostot) kuulumista suoriteperusteisesti tilikaudelle varmennettiin poimimalla

- 5 suurinta ostolaskua ajalta 15.12.–31.12.2017
- 5 suurinta ostolaskua ajalta 1.1.–31.1.2018 sekä
- satunnaisotannalla 25 ostolaskua ajalta 15.12.2017–31.1.2018

Poimituista laskuista 2 satunnaisotantaan kuulunutta laskua oli kirjattu eri kaudelle kuin ne suoriteperusteisesti kuuluvat:

- tosite 1800112, kirjauspäivä 14.1.2018: Vähäjärven partiopojat, joulupukki tonttuineen alakoulun joulujuhlaan, 200 euroa
- tosite 1800233, kirjauspäivä 30.1.2018: Joulukukat kunnan eri toimipisteisiin, 1 430 euroa

Hankintavaltuudet

Alla kopioituna hankintavaltuudet talousarviosta 2017:

Päätöksentekorajat ja hankintavaltuudet 1.1.2015 alkaen

Tavarahankinnat ja palvelusopimukset, kun sopimuskausi enintään 4 vuotta:

- Toimialajohtajat enintään 50 000 euroa
- Talousjohtaja ja hallintojohtaja, toimialajohtajan esityksestä, enintään 100 000 euroa
- Kaupunginjohtaja enintään 250 000 euroa
- Lautakunnat enintään 250 000 euroa

Hankinnoista, joiden arvo ylittää 250 000 euroa tai palvelusopimuksen kausi ylittää 4 vuotta, päättää kaupunginhallitus.

Verotulot ja valtionosuudet

Tuloslaskelman verotulot (kunnallisverot, kiinteistöverot) täsmäävät verohallinnon ilmoittamaan, Vähäjärven kaupungille tilittämään määrään (vero.fi / Veronsaajien palvelut). Verotulot on kirjattu maksupesteisesti.

Valtionosuuksien määrää tuloslaskelmassa verrattiin Kuntaliiton julkaisemaan kuntakohtaisten valtionosuustilitysten kokoomataulukkoon eikä eroja havaittu.

Valtionosuuksien perustaksi annettujen tietojen oikeellisuuden varmentamista käytiin läpi joulukuussa 2017 haastatteleamalla kaupungin opetustoimen toimistosihteerä ja käymällä läpi oppilastilastojen keräämiseen liittyvää dokumentaatiota. Oppilastilastot laaditaan seuraavasti:

- Toimistosihteerä laatii tietojen keräyspohjan, jossa on tiedot kunkin koulun luokista (luokka-asteet sekä montako luokkaa on per luokka-aste) sekä peruskoulusta että lukiosta.
- Toimistosihteerä soittaa jokaisen koulun rehtorille ja kerää tiedot luokkien oppilasmäärästä sekä erityisoppilaista laatimalleen lomakkeelle
- Soittokierros tehdään vuosittain samana päivänä, jolloin rehtoreilla on tiedot valmiina
- Toimistosihteerä allekirjoittaa itse yhteenvedon ja arkistoi sen mappiin toimistohuoneensa kaappiin sekä raportoi tiedot tilastokeskuksen järjestelmään
- Toimistosihteerillä ei ole tiedossa, miten oppilasmäärätiedot kerätään ja kerätyt tiedot säilytetään kouluilla

Tarkastuksessa käytiin läpi syyskuussa 2017 kerättyjä oppilasmäärätietoja toimistosihteerin kokoomataulukoissa verrattuna raportoituihin määriin. Pistokoetarkastuksena käytiin Ranta-Vähälän alakoululla sekä Vähäjärven lukiossa, missä koulusihteerin kanssa verrattiin toimistosihteerin kokoomataulukon tietoja kouluilla olleiden tietojen kanssa kymmenen alakoululuokan ja kolmen lukioluokan osalta.

Tarkastuksessa todettiin, että lukion ryhmän 15A oppilasmäärä oli koululla olleissa tiedoissa 18, kun tilastoon oli ilmoitettu 17 oppilasta. Koska tarkastuksessa havaittiin ero ja luokkia on yhteensä vain 9, käytiin läpi kaikki luokat, joiden osalta tarkastuksen tulokset ovat alla olevassa taulukossa. Kun eroja selviteltiin, todettiin, että toimistosihteerille on puhelimesta ilmoitettu erehdyksessä ryhmien edellisen vuoden tiedot.

Alakoulun osalta ei tarkastuksessa havaittu eroja ilmoitettujen oppilasmäärien ja koululla olleen tiedon välillä.

Lukioryhmä	Koulun tiedot	Tilastossa
15A	18	17
15B	19	19
15C	19	18
16A	21	21
16B	23	22
16C	19	19
17A	20	20
17B	20	20
17C	18	18
Yhteensä	177	174

Keskustelimme sivistysjohtajan kanssa oppilastilastojen tietojen keräämisestä ja niissä havaituista eroista. Sivistysjohtaja on hallintosäännön perusteella tilivelvollinen viranhaltija ja sekä koulujen rehtoreiden että tiedot keräävän toimistosihteerin esimies. Hänen mukaansa nykyinen käytäntö on ollut olemassa ”aina” ja sivistystoimessa on käyty keskustelua siitä, että tietojen kerääminen pitäisi tapahtua oppilashallintajärjestelmän kautta, ei manuaalisesti kuten nyt (oppilashallintajärjestelmä on käytössä kouluilla, mutta sivistystoimen hallinnolla ei ole siihen käyttöoikeuksia). Toimistosihteerin on kuitenkin vastustanut ajatusta oppilashallintajärjestelmän käytöstä ja onkin oletettavaa, että järjestelmä otetaan käyttöön myös sivistystoimen hallinnossa nykyisen toimistosihteerin eläköityessä parin vuoden kuluessa. Sivistysjohtajan mukaan on koulujen rehtorien vastuulla varmistaa, että tilastoon ilmoitettavat tiedot ovat oikeita, mutta prosessissa ei ole mitään kontrollitoimenpiteitä liittyen siihen, että rehtorit varmistaisivat ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden. Emme myöskään tarkastuksessa havainneet toimenpiteitä, joilla rehtorit tai sivistysjohtaja varmistaisivat, että tilastoihin ilmoitetut oppilasmäärätiedot täsmäsivät koulujen keräämiin tietoihin.

Pysyvät vastaavat

Keskeneräisiin hankintoihin sisältyy seuraavat erät (menot syntyneet vuoden 2017 aikana):

- Ala-Vähälän koulukeskuksen
 - o peruskorjauskuluja 713 221 euroa
 - o liikuntahalliosan purkukustannukset, 104 667 euroa
 - o korjauksen suunnittelukuluja 35 433 euroa

Liikuntahalliosan purkukustannusten aktivointiedellytyksistä keskusteltiin talousjohtajan kanssa. Hänen mukaansa liikuntahallin purkaminen oli välttämätöntä, koska sen korjausaste olisi noussut niin korkeaksi, ettei se ollut taloudellisesti järkevää. Puretun liikuntahalliosan paikalle rakennetaan uusi liikuntakeskus koulun peruskorjauksen valmistuttua. Talousjohtajan mukaan purkukustannukset voidaan aktiivoida osaksi uuden hallin hankintamenoa, koska tällä tavoin rakennuspaikka on saatettu rakennettavaksi kuntoon.

Ala-Vähälän koulukeskukseen liittyvät muut tase-erät 31.12.2017 ovat seuraavat:

- rakennusten poistamaton hankintameno yhteensä 542 278 euroa, josta
 - o vuonna 2007 valmistuneen laajennuksen menojäännös 223 987 euroa. Laajennusosaa kunnostetaan parhaillaan. Itsessään laajennusosa voisi olla käytössä, jos se ei olisi kiinteässä yhteydessä ns. vanhaan osaan. Tehtävät kunnostustyöt vähäisempiä.
 - o vuonna 2014 valmistuneen liikuntahalliosan peruskorjauksen menojäännös 145 543 euroa. Liikuntahalliosa on purettu.
 - o erillisen varasto- ja huoltorakennuksen hankintamenoa 92 231 euroa. Rakennus on käytössä sellaisenaan.
 - o ns. vanhan osan pienemmät laajennukset ja korjaukset 80 571 euroa. Ns. vanha osa on täysin käyttökiellossa ja merkittävä osa peruskorjauksesta kohdistuu siihen.
- liittymismaksut 32 670 euroa; vesi-, viemäri- ja sähköliittymät
- kalustoa 21 445 euroa
- koulukeskuskiinteistö (maa-alue ja silloinen rakennus) on saatu lahjoituksena vuonna 1958 ja niihin on myöhemmin tehty arvonkorotus yhteensä 1 000 000 markkaa, joka on kohdistettu puoleksi maa-alueeseen ja rakennukseen (ä 84 094 euroa)

Muiden osakkeiden ja osuuksien lisäykseen sisältyy 187 960 euroa Koy Ranta-Vähälän Liikekeskuksen osakkeiden nrot 10001–10050 hankinta (hankintameno 185 000 euroa + varainsiirtovero). Osakeomistus vastaa 34 % yhtiön osakkeista ja äänimäärästä. Osakkeiden hankintahinta vastaa osuutta Koy Ranta-Vähälän Liikekeskuksen omasta pääomasta hankintahetkellä.

Tarkastuksessa oli käytettävissä

- osakkeiden kauppakirja ja maksutosite sekä varainsiirtoveron maksutosite → kirjattu hankintahinta on näiden mukainen
- teknisen johtajan päätös osakkeiden hankinnasta, josta alla ote:

"Vähäjärven seurakunta on tarjonnut ostettavaksi Kiinteistö Oy Ranta-Vähälän Liikekeskuksen osakkeita numerot 10001–10050, jotka oikeuttavat kerhotilan hallintaan keskustan liikekeskuksessa. Seurakunta keskittää oman toimintansa remontoituun seurakuntakeskukseen ja on kuullut, että kaupunki harkitsee uuden tilan hankintaa ryhmäperhepäiväkodin tarpeisiin. Seurakunta tarjoaa osakkeita hintaan 185 000 euroa, mikä on kiinteistönvälittäjältä saadun suullisen tiedon mukaan osakkeiden käypä markkinahinta.

Tekninen johtaja, sivistystoimenjohtaja ja päivähoidon palvelupäällikkö kävivät tutustumassa tiloihin 25.5.2017 ja totesivat tilojen soveltuvan sellaisenaan hyvin ryhmäperhepäivähoitoon. Tiloissa on aiemmin toiminut seurakunnan lasten päiväkerhot, joten ne on suunniteltu pienten lasten tarpeita varten.

Seurakunta on ilmaissut, että myös jokin muu taho on kiinnostunut tiloista ja pyytänyt siksi kaupungilta päätöstä asiasta nopeasti. Tilantarve on tiedossa ja tilat tarkoituksenmukaiset, joten päätän ostaa Kiinteistö Oy Ranta-Vähälän Liikekeskuksen osakkeet 10001–10050 Vähäjärven seurakunnalta hintaan 185 000 euroa.

4.6.2017 / Tekninen johtaja"

Pankkivahvistukset

Seuraavat tase-erät täsmäytettiin saatuihin pankkivahvistuksiin eikä eroja havaittu:

- rahoitusomaisuusarvopaperit: arvostus hankintahinta tai sitä alhaisempi markkinahinta
- pankkitilien saldot: tililimiitit eivät ole käytössä
- lainat rahoituslaitoksilta: seuraavan vuoden lyhennysosuus siirretty oikein lyhytaikaisiin velkoihin
- siirtovelkojen jaksoitetut korkovelat: myös koronvaihtosopimusten realisoituvat korot on kirjattu tilinpäätöspäivään saakka

Vapaaehtoiset varaukset

Tase-erä sisältää investointivarauksen, joka on muodostettu vuonna 2012. Tilinpäätöksessä 2012 on tilikauden tuloksen käsittely -kohdassa seuraava maininta:

"Muodostetaan 1 000 tuhannen euron investointivaraus suunnitteilla olevan liikunta- ja kulttuuritalon eli Vähäjärvi-keskuksen rakentamiseen."

Kaupungin talousjohtajan mukaan Vähäjärvi-keskuksen suunnittelu on edennyt hitaasti, kun on keskitytty Ala-Vähälän koulukeskuksen tilanteen ratkaisemiseen. Hankkeesta kokonaan luopumisesta ei ole kuitenkaan tehty päätöksiä ja se sisältyy edelleen kaupungin taloussuunnitelmaan vuosille 2018–2021.